



Era del Mas Corts

Sant Fost de Campsentelles

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Carrer Poblet, núm. 28

Coordenades:

Latitud: 41.499795147712
Longitud: 2.2528356313705
UTM Est (X): 437640
UTM Nord (Y): 4594511

Classificació

Número de fitxa: 08209 - 156
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Element arquitectònic
Estil / època: Modern Contemporani
Segle: XVIII-XXI
Autoria de l'element: Desconeguda
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Altres
Titularitat: Privada
Titular: 7649019DF3974N0001TO

Fitxes associades:

[Mas Corts](#)

[Relloctge de sol de Mas Corts](#)

Autoria de la fitxa: Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dt., 02/04/2024 - 10:35

Descripció

L'era de batre del Mas Corts, està situada uns metres més avall de la casa, a tocar gairebé de la carretera, en una zona elevada i a la qual s'hi pot accedir des del camí d'accés al restaurant, a mà dreta mateix.

És de planta rectangular, escapçada per l'arranjament del camí actual asfaltat. Mesura uns 20 m per uns 10 m de costat aproximadament. Està enrajolada, en part amb cairons de varies èpoques i en part amb rajola rectangular més moderna. Un mur de pedra molt ben arranjat l'envolta parcialment. La part més alta, orientada al sud, té un petit pedrís protegit per un rengle de testos. En les parts escapçades per les obres s'hi ha plantat varies washingtònies i un rengle d'arbustos podats.

Observacions:

Aquests espais presents encara en alguna masia i masos del municipi de Sant Fost de Campsentelles, estan relacionats amb el cultiu de secà. Tot i que poden ser de terra batuda, actualment, acostumen a estar recoberts per cairons i envoltats, la majoria, per un muret amb parament de pedra, arrebossat per morter de calç i part superior protegida per una filera de maons col·locats a pla, que a més de protegir l'estructura general del mur, fan la funció de pedrís.

Encara no fa pas massa anys, a l'era s'hi posaven els cereals o llegums per batre'ls, amb l'objectiu d'aixafar les garbes i separar la palla del gra. Les cases amb força terra de cultiu empraven una bèstia de sang, en el sentit circular i són aquestes les que disposen d'eres de grans dimensions que permeten fer voltar la mula.

La feina de batre es feia durant mes de juliol, coincidint amb el dies més llargs i assolellats de l'estiu. Tot i que en anys de bona collita, podia allargar-se cap al mes d'agost. Un cop acabada la campanya del batre, en el cas de les eres de terra batuda, els pagesos acostumaven a cobrir o empallotar-la amb la palla més dolenta per tal de protegir-la de les inclemències del temps. Arribat el bon temps, es rebatrien passant-hi el corró per tal de tornar-lo a deixar en condicions i en apropar-se el temps del batre, es raurava, retirant el pallot amb unes pales i deixant el sòl a punt. El pallot era evidentment aprofitat com a fem.

Les garbes transportades normalment amb un carro, en arribar a l'era s'estenien de bon matí i ja es podia començar a batre. En acabat, es ventava i s'extreia la palla més llarga, cap a l'exterior, fora de la batuda. I així successivament fins a deixar el gra barrejat amb el boll. A partir d'aquí, els homes empraven les forques de lledoner de diferents pollegons els rasclets, els garbells, la dolça tirada per un animal i amb escombres de bruc fins a deixar l'era neta. Un cop net, el gra s'emmagatzemava a les sitges, als graners, o en sacs per a portar-los a vendre. La palla, com a base de l'alimentació per al bestiar i la matèria primera per a l'elaboració dels fems, es conservava en pallisses, o en algun cobert. Però la majoria de pagesos en feien pallers, de base rodona, acabats en punxa que anaven omplint fins a deixar-la curulla.

Algunes dites relacionades amb el batre són: “qui no bat al juliol, no bat quan vol” o “qui no vulgui pols que no vagi a l'era”; “el blat curt o llarg, pel juny ha de ser segat”; “Pel juliol, la forca al coll”; “El juliol, les garbes a l'era i les mules al sol”; “pel juliol, sega qui vol”; “Pel juliol, balla que balla l'eugassada sobre la palla”; “Per Sant Joan, el blat al camp, i si va bé, per Sant Jaume al graner”; “blat de moto esguerrat, blat de moro encertat”.

Història

D'aquesta masia, Xavier Pérez (1990) indica que existeix poca documentació i poc precisa. Diu que tota la documentació medieval que parla del Mas Corts es refereix al mas que hi havia a les rodalies de l'església vella i que fou comprat a principis del segle XVI pels de Canyelles.

També diu que en els censos de pagesos, dels segles XVI i XVII redactats per encàrrec dels monjos de Montalegre, no s'esmenta cap Mas Corts. Apunta la possibilitat que fos propietat directa de Montalegre i per això no surt en els censos o capbreus. En un escrit de l'any 1551 referent al Mas Llombart es diu en fer-se les delimitacions "*fins al torrent maior qui devalla del Mas de les Corts e de Muntalegre*".

En un altre escrit de la cartoixa de 1718 es diu que el monestir "*de terres de pa no té sino lo Mascorts*". Quan, l'any 1835, la cartoixa és expropiada hi constava la "Brolla d'en Mas Corts" entre les seves propietats.

Hi ha disparitat d'opinions si la casa de Campsentelles es refereix al Mas Corts o al Mas Llombart. Però Pérez (1990; 81) assegura que la documentació de la Corona d'Aragó és molt clara quan diu que: "*els masovers de la casa de Campsentelles eren els Llombart, donant origen a l'actual Mas Llombart*".

Bibliografia

FLORES, Montserrat; POBLET, Laura (2003). "Ara ve el segar i el batre", dins *Revista de música i cultura popular Caramella*, 4. Associació Caramella: Prats de Lluçanès.

GARCIA-PEY, Enric (1997). *Sant Fost, els noms tradicionals. Recull onomàstic*. Centre d'Estudis Santfostencs. Amics de Cabanyes.

PÉREZ GÓMEZ, Xavier i PÉREZ GÓMEZ, Ferran (1990). *Sant Fost, història d'un poble. Dels orígens a la Guerra Civil*. Ajuntament de Sant Fost de Campsentelles.

RIFÀ i SOLÉ, Jaume (2012). "Les Masies (1)", dins la col·lecció *Fem memòria. Sant Fost de Campsentelles*. Segle XX, núm. 7. Ajuntament de Sant Fost de Campsentelles.

RIFÀ i SOLÉ, Jaume (2019). "El patrimoni cultural", dins la col·lecció *Fem memòria. Sant Fost de Campsentelles*. Segle XX, núm. 15. Ajuntament de Sant Fost de Campsentelles.

